Zaaknummer: 11881-2023
Documentnummer: 11881-2023:287053

Raadsvergadering d.d. 17 mei 2023

Aan de raad,

Onderwerp
Zienswijze begroting ODZOB 2024 en herziene begroting 2023

Portefeuillehouder
R.A.G. van den Berkmortel

Beslispunten
1) De zienswijze op de herziene begroting 2023 en ontwerpbegroting ODZOB 2024 vast te stellen en ter kennis te brengen van het Dagelijks Bestuur van de ODZOB.
2) De financiële gevolgen te verwerken in de gemeentelijke begroting 2024

Samenvatting
Jaarlijks legt de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant haar conceptbegroting voor aan de deelnemende raden. Uit deze conceptbegroting kan worden opgemaakt wat de financiële consequenties zijn door deelname van Laarbeek aan deze GR voor het jaar 2024.
In de begroting 2023 ODZOB is t.b.v. de Laarbeek een budget geraamd van totaal € 1.127.288,- waarvan € 1.070.365,- bestemd is voor de uitvoering van het werkplan ODZOB 2023 (basis en verzoektaken) en een bedrag van € 52.586,- als bijdrage aan het budget collectieve taken. De begroting Laarbeek 2023 sluit nagenoeg aan op de verwachte bijdrage van Laarbeek in de voorliggende conceptbegroting ODZOB. De raad wordt geadviseerd om een positieve zienswijze af te geven.

Aanleiding
Jaarlijks legt de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant haar conceptbegroting voor aan de deelnemende raden. Uit deze conceptbegroting kan worden opgemaakt wat de financiële consequenties zijn door deelname van Laarbeek aan deze GR voor het jaar 2024. De raad krijgt vervolgens de mogelijkheid om naar aanleiding van deze conceptbegroting een zienswijze in te dienen. Nadat alle deelnemende raden aan het Dagelijks Bestuur hun zienswijzen hebben kenbaar gemaakt wordt de conceptbegroting door het Algemeen Bestuur vastgesteld in een definitieve begroting. De conceptbegroting en meerjarenplanning is sluitend.

Beoogd effect en/of resultaat
De raad de mogelijkheid bieden een zienswijze in te dienen betreffende de begroting 2024 en de bijbehorende meerjarenraming 2025 – 2027 van de ODZOB.

Argumenten
1.1 zienswijze brief vaststellen en verstrekken aan het DB van de ODZOB
In de bijlage is de concept zienswijze toegevoegd. Een positieve zienswijze wordt geadviseerd, maar er wordt van de Omgevingsdienst wel verwacht dat zij blijvend aandacht hebben voor het beheersbaar houden en niet verder op laten lopen van de kosten op een

aantal onderwerpen. Hierbij wordt nadrukkelijk gevraagd om blijvende aandacht en sturing op de volgende zaken:

- De organisatie-ontwikkeling, waarbij niet alleen gekeken wordt naar overhead maar ook naar declarabele uren en de tarieven daarvan;
- Het hoge ziekteverzuim dient blijvend te worden teruggebracht in lijn met het landelijk gemiddelde niveau;
- Het optimaliseren van het samenspel van de Omgevingsdienst met de deelnemende gemeenten door het tijdig informeren over zaken die financiële consequenties hebben buiten de reguliere begrotingen en/of werkprogramma's. In een vroeg stadium dient voorkomen te worden dat er in de toekomst weer een extra bijdrage moet plaats vinden om het weerstandsvermogen te verhogen.

Hieronder is nadere informatie en toelichting opgenomen over de ontwerp herziene begroting 2023 en de ontwerpbegroting 2024.

<u>Ontwerp herziene begroting 2023</u>
De herziene ontwerpbegroting 2023 is geen uitgebreid document aangezien de wijzigingen slechts betrekking hebben op een aantal onderdelen die aan de orde zijn gesteld in 'het financieel perspectief 2023'. Deze is al in december 2022 door het Algemeen bestuur van de Odzob vastgesteld en toegezonden.

1. Belangrijkste conclusie is dat de begroting 2023 achterhaald is door de veranderende omstandigheden in 2022, waardoor de uitgangspunten en/of kaders voor 2023 behoorlijk zijn achterhaald. Concreet gaat het om de volgende feiten en omstandigheden:
   - De enorme inflatie door de oorlog in Oekraïne;
   - Het door de inflatie inzetten van algemene reserves voor ontstane tekorten;
   - Het neerwaarts bijstellen van de declarabiliteitsnorm wat te wijten is aan de volgende zaken: een hoog ziekteverzuim, de nieuwe cao gemeenten (vastgesteld op 6 april jl.) en een aangepast uurtarief.

Voor het afnemen van de algemene reserve wordt aan de deelnemende gemeenten een eenmalige bijdrage gevraagd om tot het vastgestelde minimum van € 1,2 miljoen te komen.

Dit zijn allemaal feiten en/of omstandigheden waarop weinig tot geen invloed is uit te oefenen dan wel 1 op 1 direct aanpassingen zijn aan te brengen.

<u>Ontwerpbegroting 2024 (inclusief meerjarenraming 2025-2027)</u>
Zoals gebruikelijk is, wordt de ontwerpbegroting opgesteld op basis van de werkprogramma's van de deelnemende gemeenten. Hierbij wordt in beeld gebracht wat de ontwikkelingen zijn op een aantal onderwerpen die gevolgen (kunnen) hebben voor de programmering werkprogramma's 2024.
Een aantal grote ontwikkelingen betreft de inwerkingtreding per 1 januari 2024 van de Omgevingswet, de Wet kwaliteitsborging bouwen en de daarmee gepaard gaande bevoegdheidsverschuiving en de van de provincie naar gemeenten verschuivende bodemtaken. Ook door een toename van werkzaamheden met betrekking tot sloopmeldingen en/of asbestsaneringen en meldingen gesloten bodemenergiesystemen wordt een toename omzetvolume verwacht.

2. Een aantal factoren van 2022 en 2023 gaan ook nog doorwerken in de kaders en/of uitgangspunten in de begroting 2024. Naast de hierboven geschetste grote ontwikkelingen zijn dit concreet de volgende ontwikkelingen in de begroting:
   - Het aantal declarabele uren komt uit op 249.000 uur, waarbij de declarabiliteitsnorm toch lager ligt dan in 2023, namelijk 1.306 uur per Fte. Dit is mede te wijten aan de nieuwe CAO gemeenten;
   - Door het hoge ziekteverzuim (ondanks een verlaging naar 7% in de eerste maanden van 2023) is het uitgangspunt 'Odzob een fitte organisatie' niet geheel gehaald. Er zullen maatregelen/investeringen getroffen moeten worden om dat te bereiken, wat zowel voor 2023 als voor 2024 een tariefsverhoging tot gevolg heeft. Daarbij kan niet uitgesloten worden dat voor de noodzakelijk blijvende aandacht voor medewerkers en organisatie permanente (structurele) maatregelen nodig zijn. We leven in onzekere tijden zonder duidelijkheid voor de langere termijn;
   - Door het ziekteverzuim en een krappe arbeidsmarkt wordt in 2024 het aandeel kosten 'externe inhuur' ook hoger dan in 2023;
   - Het gemiddeld uurtarief stijgt € 3,00 in vergelijking met 2023. Dit betreft een vooralsnog tijdelijke tariefopslag voor 'Odzob een fitte organisatie';
   - Onzekere factor is mede de cao-onderhandelingen voor 2024. De verwachting is dat de meeste recente Macro economische verkenning onvoldoende zal zijn om de loonontwikkeling voor 2024 geheel te dragen.

1.2 De financiële gevolgen dienen in de gemeentelijke begroting verwerkt te worden
De begroting 2024 is gebaseerd op ramingen uit de werkprogramma's 2023 van de deelnemende gemeenten en het collectief programma 2023.
Het totaal van de werkprogramma's van 2023 betreft € 22,31 miljoen. Met de genoemde ontwikkelingen en de indexering van kosten, loopt dit op naar € 24,61 miljoen. Het volume van opdrachten buiten de werkprogramma's betreft € 3,52 miljoen. Het totaal voor het programma 'individuele dienstverlening' komt dan op € 28,12 miljoen. Tel daarbij op het budget voor het programma 'regionale samenwerking' van € 2,47 miljoen, dan komt het totaal aan baten uit op € 30,59 miljoen.
De totale kostenraming, zijnde lasten die voornamelijk personeel gerelateerd zijn (zoals salarissen, externe inhuur en organisatie) komt overeen/sluit op € 30,58 miljoen.

De gemeentelijke bijdragen gaat van € 1.266.437 (uit de herziene begroting 2023) naar € 1.457.318 voor 2024.

De herziene begroting 2023 heeft voor ons als gemeente tot gevolg dat er een stijging van de gemeentelijke bijdrage is van € 1.127.287 naar € 1.266.437 waarbij er ook nog een eenmalige aanvulling is van de algemene reserve van € 39.972.

De verhoging van de gemeentelijke bijdragen dienen in onze begroting 2024 verwerkt te worden.

Hierbij wordt wel de kanttekening geplaatst dat het onzekere tijden zijn. Het valt niet uit te sluiten dat in de loop van 2023/2024 de begroting 2024 aangepast moet worden.

Kanttekeningen o.a. financiële, juridische, communicatieve en veiligheidsaspecten

Zoals de begroting 2023 herzien wordt, is het ook mogelijk voor de begroting van 2024 gezien de volgende onzekerheden:

1. De recent afgesloten cao is voor de duur van 1 jaar. Voor 2024 komt een nieuwe cao, de onderhandelingen daarover starten half april.
2. Het ziekteverzuim is nog te hoog.
3. Er is een krappe arbeidsmarkt, zodat het lastig is de juiste mensen te werven. Iedereen vist in dezelfde vijver.
4. In het kader van de regionale samenwerking wordt in de loop van 2023 een toekomstvisie op toezicht en handhaving in het Noord-Brabantse buitengebied aan de deelnemende gemeente voorgelegd, een vergezicht dat loopt tot 2030. Tot dusverre loopt de financiering nog tot 2024 via de Omgevingsdienst Noord Brabant, maar voor 2024 en daarna kan de toekomstvisie mogelijk financiële consequenties hebben.

Vervolgstappen

De zienswijzen van de deelnemende gemeenten dienen voor 15 juni ingediend te zijn bij de ODZOB.
Het DB bespreekt de zienswijze en stelt een reactienota vast op 6 juli 2023.
Op 14 september worden de definitieve versies van de herziene begroting 2023 en de begroting 2024 door het AB van de ODZOB vastgesteld.

Bijlagen (meegezonden stuk(ken), ter inzage gelegde stukken)

- Aanbiedingsbrief raden en staten ontwerp herziene begroting 2023 en ontwerpbegroting 2024
- Ontwerp herziene begroting 2023 ODZOB
- Ontwerpbegroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027
- Raadsbesluit
- Brief zienswijze begroting 2024 en begrotingswijziging 2023 aan ODZOB

Het college van burgemeester en wethouders,

gemeentesecretaris

J.W.M. van de Ven

burgemeester

F.L.J. van der Meijden